

İş ve unvan değişikliği yapan faktoring şirketinin önceki döneme ait faktoring işlemlerine ilişkin faiz alacaklarında BSMV uygulaması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GİDER VERGİLERİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV GENEL-1591
Tarih	14.09.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV GENEL-1591 14/09/2011

Konu : Faktoring mükellefinin iş ve unvan değişikliğine gitmesi

İlgide kayıtlı dilekçenizde, faktoring hizmeti veren ... iş değişikliği nedeniyle unvanının 18/8/2009 tarihi itibarıyla ... olarak tescil edildiği belirtilerek unvan değişikliği öncesi döneme ait faktoring işlemlerine ilişkin faiz alacaklarına banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) uygulanıp uygulanmayacağı ve gerçek usulde katma değer vergisi (KDV) mükellefiyetinizin oluşturulmasına ait vergilendirmeye yönelik yapılacak işlemlerin bildirilmesi istenilmektedir.

3065 sayılı KDV Kanununun 1 inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Buna göre, söz konusu şirketin KDV Kanunu kapsamına giren işlemlerinin bulunması halinde KDV mükellefiyeti tesis edilecek ve mükellefiyetinin tesis edildiği tarihten sonra yapacağı teslim ve hizmetler KDV ye tabi tutulacaktır.

Öte yandan, KDV Kanununun 10 uncu maddesine göre vergiyi doğuran olay, mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması; malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi; kısım kısım mal teslimi veya hizmet yapılması mutad olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın teslimi veya bir kısım hizmetin yapılması ile doğmaktadır.

Ancak, aynı Kanunun 17/4-e maddesinde, BSMV kapsamına giren işlemler ve sigorta araçlarının sigorta şirketlerine yaptığı sigorta muamelelerine ilişkin işlemleri ile Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin 24 numaralı bendinde belirtilen kurumların kredi teminatı sağlama işlemleri KDV den istisna edilmiştir.

Bu durumda, ... nin KDV Kanununun 17/4-e maddesi kapsamında yapmış olduğu işlemler KDV'den istisna tutulduğundan, vergiyi doğuran olayın gerçekleştiği dönemde vergiden istisna bulunan işlemlerin karşılığı olarak KDV mükellefiyetinin tesis edildiği tarihten sonra alınan bedeller üzerinden KDV hesaplanmaması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında; "Bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım - satıma tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı borçları ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ile mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz ve benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dahil) da banka muameleleri vergisine tabidir." hükmü yer almakta olup, aynı maddenin 01.08.2010 tarihinde yürürlüğe giren 6009 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle değişik üçüncü fıkrasında ise, "90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini esas iştigal konusu olarak yapanlar bu Kanunun uygulamasında banker sayılırlar." hükmü yer almaktadır.

Ancak, 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin faktoring işlemlerinin yapıldığı tarih ile 01.08.2010 tarihleri arasında yürürlükte olan üçüncü fıkrasında, "2279 sayılı Kanuna göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini devamlı olarak yapanlar bu Kanunun uygulanmasında banker sayılırlar." hükmü bulunmaktaydı.

6802 sayılı Kanunun mükellefi belirleyen 30 uncu maddesinde BSMV yi banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği, 47 nci maddesinin (e) bendinde ise, herhangi bir vergi döneminde vergiye tabi muameleleri bulunmayan mükelleflerin de keyfiyeti aynı müddetler içinde vergi beyannamesi ile bildirmeye mecbur oldukları hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, banka muamele ve hizmetlerinden herhangi birini (faktoring işlemlerini) devamlı olarak veya esas işgal konusu olarak yapanlar banker kabul edilmektedir. Bu nedenle, müşterilerine kullandığı krediler nedeniyle banker konumunda bulunan faktoring şirketleri, BSMV mükellefi olup, verdiği krediler dolayısıyla lehe aldıkları paralar BSMV ye tabi bulunmaktadır.

Bu durumda, faktoring işlemleri dolayısıyla lehe alınan paralar BSMV nin konusuna girdiğinden şirketinizin unvan değişikliği öncesi yaptığı faktoring işlemleri dolayısıyla unvan değişikliği sonrasında elde edeceği faiz alacaklarının BSMV ye tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026